

Raadsbrief

Onderwerp	Energiestrategie Twente
Zaaknummer	913422
Datum	22 april 2025
Portefeuillehouder	E. Scheperman
Team	Ruimte & Economie

Doel

Ter informatie

Aanleiding

Op 22 april 2024 heeft het college ingestemd met de Energiestrategie Twente (EST). In deze raadsbrief informeren wij u over de EST en de ontwikkelingen die de afgelopen periode hebben plaatsgevonden.

Inhoudelijke boodschap

Van RES 1.0 naar EST

In 2021 is de Regionale Energiestrategie (RES) Twente 1.0 vastgesteld. In de RES 1.0 zijn afspraken gemaakt over de hoeveelheid op te wekken hernieuwbare elektriciteit in 2030 en de gewenste mix van zonne- en windenergie en dat gemeenten zoekgebieden aanwijzen voor zonnevelden en windturbines, de ambities voor Twente als warmteregio en het uitgangspunt van minimaal 50% lokaal eigendom bij energieprojecten. Nu de Provincie Overijssel ruimtelijk beleid over zon- en windenergie heeft vastgesteld, maken zon en wind niet langer onderdeel meer uit van RES Twente. De provincie draagt nu zorg voor de realisatie van duurzame elektriciteit in Overijssel.

Om invulling te geven aan de andere ambities uit de RES 1.0 én om afspraken te maken voor een constructieve toekomstige samenwerking op de klimaat- en energithema's is de Energiestrategie Twente (EST) opgesteld. In de EST spreken de RES-partners af om de samenwerkingsafspraken te herijken met als doel om een gelijkwaardige samenwerking in de toekomst zo goed mogelijk te borgen en om de samenwerking meer te richten op het gezamenlijk ontwikkelen en uitvoeren van energiebeleid, ook voor de periode na 2030.

Na de organisatie van webinars, vragenuurtjes en consultatierondes is de EST behandeld in het Breed Bestuurlijk Overleg van vrijdag 28 maart jl. Hier kon de EST op unaniem draagvlak rekenen. Daarbij is afgestemd dat de EST het karakter heeft van een intentieverklaring op basis waarvan samen met alle partners verder zal worden gewerkt aan de uitvoering van de energietransitie in Twente, waarbij ook aandacht zal zijn voor de bredere opgave zoals het mobiliteitsvraagstuk en de uitdagingen met betrekking tot de bebouwde omgeving.

Noodzaak van de EST

De Twentse RES-partners zien nog steeds de noodzaak in van een Energiestrategie. Bijvoorbeeld omdat er de afgelopen jaren vraagstukken op de RES-partners zijn afgekomen die een gemeentegrens-overschrijdende blik vereisen en die zo complex zijn dat het nuttig is gezamenlijk capaciteit en expertise te organiseren. Dan gaat het bijvoorbeeld om de warmtetransitie en om de netcongestie-problematiek, maar ook om lokaal eigendom. De aanvoer, leveringszekerheid en betaalbaarheid van energie zijn - anders dan enkele jaren geleden - geen vanzelfsprekendheden meer. Er zijn directe gevolgen voor Twentse bedrijven en voor de inwoners van Twente. Het is belangrijk om tot nieuwe strategische afspraken te komen die een antwoord vormen op deze nieuwe uitdagingen. Een regionale energiestrategie die niet enkel de focus legt op het opwekken van duurzame energie, maar zich vooral richt op voldoende aanvoer, leveringszekerheid en betaalbaarheid van energie.

Decentraal energiesysteem

We willen in Twente werken aan het vormgeven van decentrale energiesystemen, met als doel om uiteindelijk minder afhankelijk te worden van de aanvoer van energie van elders, minder afhankelijk van de uitbouw van het transport- en distributienetwerk en van prijs-schommelingen op de energiemarkt. Met de EST richten we ons op het verkennen van nieuwe strategische afspraken én van de mogelijkheden om tot gezamenlijke uitvoering van energiebeleid te komen.

Samenwerking in Twente

In de aanloop naar het opstellen van de EST is door een aantal gemeenten duidelijkheid gevraagd over de rollen, taken en verantwoordelijkheden van alle betrokken partijen. Ook is het verzoek gedaan om aan te geven op welke wijze de doelstellingen uit de RES 1.0, worden uitgevoerd en afgehecht. Dit wordt een proces dat binnen het kader van alle ontwikkelingen deel uit gaat maken van de uitvoeringsagenda van de EST.

Provinciale ontwikkelingen

In juli 2023 heeft de Provincie Overijssel de regie genomen op de invulling van het streven naar 60% windenergie door het vaststellen van nieuw ruimtelijk beleid voor windenergie. In september 2023 werd dit gevolgd door provinciale regie op het ruimtelijk beleid voor zonnevelden, overigens als uitwerking van nieuw landelijk beleid voor zonnevelden. De provincie heeft een Energy Board ingesteld en een Energievisie opgesteld. In de nog op te stellen uitvoeringsagenda van de Energievisie staat de vraag centraal: '*wat is nodig om de Energievisie te realiseren?*'. De afspraken in het kader van de Interbestuurlijke Samenwerkingsagenda Energiesysteem gaan uit van gelijkwaardige samenwerking, waarbij de RESsen en de Energyboards als ondersteuningsconstructen worden gezien. Vanuit dit gezichtspunt is het begrijpelijk dat de RESsen bijdragen aan de uitvoeringsagenda van de provinciale Energievisie. De EST is voor onze regio hierbij een basis voor de input aan de uitvoeringsagenda van de Energievisie.

Landelijke ontwikkelingen

Er is een interbestuurlijke samenwerkingsagenda met afspraken voor het '*energiesysteem van de toekomst*' vastgesteld door de ministeries van KGG en VRO, de VNG, het IPO en de UvW. In hoofdlijnen gaat het over hoe we als overheden samen willen werken aan een duurzaam, betrouwbaar, betaalbaar en rechtvaardig energiesysteem in 2050. De interbestuurlijke afspraken gaan uit van gelijkwaardige samenwerking, waarbij de RESsen en de Energyboards als ondersteuningsconstructen worden gezien. De EST is voor onze regio de landingsplaats van de uitvoering van de landelijke interbestuurlijke samenwerkingsagenda.

Conclusie

Regionaal is er in onze optiek een zorgvuldig proces doorlopen en we hebben daarom vertrouwen in de uitgangspunten en het vervolg van de Energiestrategie Twente.

We hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Burgemeester en wethouders van Hof van Twente,
de secretaris, de burgemeester,

drs. D. Lacroix

drs. H.A.M. Nauta-van Moorsel MPM

Bijlage:

1. Energiestrategie Twente